

og Forbedring af den gjældende Digelovgivning kan komme tilstede.

De væsentligere Afvigelser mellem det foreliggende Lovforslags Regler og de af det tidligere Udvalg foreslaaede Bestemmelser ere følgende:

1. Efter den Anledning, Regjeringsudkastet gav, stillede Udvalget Forslag til Lovforskrifter til Fredning af og Hilsyn med de naturlige Kystværn, som beskytte mod Oversvømmelser eller skadelige Afleiringer af Sand, Tang m. v. fra Havet. Egnende Forskrifter findes ikke optagne i det nu forelagte Forslag, men da de ikke bleve propo- nerede, fordi de i og for sig ansaas for absolut fornødne (Justitsministeriets Skrivelse af 12te Sanmar 1861) men for at indpødemme Ministeren, der stærkt havde urgeret, at der til Trods for udstedte Forbud var øvet Vold paa flige Bærn til Skade for Kysterne, skjønnes der ikke at være Anledning til paany at bringe dem frem. Vi skulle i Forbindelse hermed henlede Opmærksomheden paa, at det i Motiverne til det foreliggende Lovforslag findes fremhævet, at de naturlige Bærn mod Oversvømmelser fra Havet ikke mindre end de ved Kunst tilveiebragte Diger ere Gjenstand for Forslaget, hvad efter dettes Indhold faar den Betydning, at Expropriationsreglerne ere anvendelige ved Udbedring eller Udvidelse af flige Bærn, og at den, der er interesseret i saadan Udbedring eller Vedligeholdelse, har Afgang til at se Andre, der ligeledes have Nytte deraf, tilpligtede at bidrage til Udgifterne.

2. Af større Betydning er Uoverensstemmelsen mellem det tidligere Udvalgs og det nu forelagte Lovforslags Expropriationsregler (§§ 1—5). I Erkjendelse af, at man, hvor der kun er Tale om Enkeltmands Nytte og Fordel, kan komme til at bevæge sig paa Grændsen af den tilstedelige Expropriation og derfor ikke bør gaa unødvendigt yderligt, skjelnede Udvalget mellem a) Diger, som Enkeltmand eller Flere i Forening paa egen Beføstning anlægge paa egen Grund, b) Diger, som Enkeltmand eller Flere i Forening paa egen Beføstning anlægge paa anden Mand's Grund, og c) Fællesdiger, som opføres efter hvervet Landvæsenkommissionenskjendelse paa fælles Beføstning af de Fordeindomme, der nyde Beskyttelse af dem, og hvis Sammenflutning til et Digelag saaledes er fremtvungen. Den første Klasse indrømmedes der ingen Afgang til Expropriation. For den anden Klasse bibeholdtes Reglerne i Plakat 6te Juni 1848, som hjemle den Expropriation, der følger af Digets Anlæg paa anden Mand's Grund, og endvidere en Ret til Expropriation af Materiale, men i en efter Forholdets Bestaaffenhed afpasset Begrændsning, medens Plakaten derhos i sin § 7 bevættiger den, der har maattet afstaa Grund til et Dige, til at overtage dettes Vedligeholdelse, hvilken Ret jo involverer

en Indskrænkning af Digeieierens Færdelskret. Først for den 3die Klasse foreslog man en noget videre gaende Expropriation, idet Digelaget ikke skulde være indskrænket til at tage det fornødne Materiale paa de Torder, som yde Bidrag til det's Udgifter, men ogsaa skulde have Afgang til mod fuld Erstatning at erholde det andetstedsfra, naar det — med de fra Plakat 1848 laante Udtryk — ikke uden altfor stor Ulempe kunde tages paa hine Torder. I Modsætning til den Moderation, som det tidligere Udvalg ansaa begrundet, giver det foreliggende Lovudkast under Ophævelse af Plakat 6te Juni 1848 en uindskrænket Afgang til Expropriation af Materiale til Anlæg, Udvidelse og Vedligeholdelse af et Dige, alene med den nærmere Bestemmelse, at det fortrinnsvis skal tages paa Torder, som nyde Beskyttelse ved Diget, hvilken Bestemmelse imidlertid ikke indeholder nogen Modifikation, hvor der handles om et Dige, der kun beskytter Refvirentens Torder, og for Øvrigt er noget mindre betydende end ovenanførte af det tidligere Udvalg foreslaaede Betingelse for Expropriation udenfor de digebundne Torder. — Ege- som vi nu ikke skulle drage i Tvivl, at Lovudkastets yderligere gaende Forskrifter kunne finde Tilhængere, saaledes vil der vel ogsaa vise sig at være delte Meninger om, hvor stor Betydning og Vægt der bør tillægges den paapegede Uoverensstemmelse mellem dem og Udvalgets mere tilbageholdne Regler. Der vil fra Lovforslagets Side kunne gøres gjældende, at man, da Materialet til et Gaudige i de allerfleste Tilfælde tages paa selve Digelinien, og da Omkostningerne ved Landvæsenkommissionensforretninger ere saa betydelige, at Paagjældende som oftest vil kunne skaffe sig billigere Materiale ved mindelig Uoverenskomst end ved Kjendelse, uden Betænknelighed kan unblade at give forskjellige Regler efter en Klassifikation af de forekommende Tilfælde, som dog ikke kan gøres skarper, end at der kan komme Digeanlæg af lige faa stor Betydning ind under den Klasse, hvilken der negtes Expropriationsret, som under den, man vil indrømme den videste Afgang til Expropriation. Men maa dette end erkjendes, bør man paa den anden Side ikke overse den væsentlige Forskjel mellem den ovenfor betegnede Klasse a.: rent private Anlæg paa egen Grund uden al Mellemkomst af det Offentlige, og Klasse c., hvor Digeforetagendet ved Landvæsenkommissionens Kjendelse, som tvinger Lodseiere, der ikke selv ville det for dem nyttige Anlæg, til at bidrage og indtræde i Fællesskabet, har faact det Offentliges Stempel af at være, om ikke en almenyttig Foranstaltning, saa dog et for en større Ræds nyttigt og hensigtsvarende Anlæg. Selvsølgelig skal en Expropriation ikke betinges af en Paavisning af, at Almenvellet kræver den i det konkrete Tilfælde, hvorimod det er Lovgiveren, som har at undersøge, om Almenvellet kræver, at der til visse